Region Stockholm

14

Svar på skrivelse från Helen Schoultz och Gabriel Kroon (båda SD) om statlig kostnadstäckning för vård till papperslösa

HSN 2019-1812

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Styrning och ekonomi
Tore Johansson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-11-29

HSN 2019-1812

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Svar på skrivelse från Helen Schoultz och Gabriel Kroon (båda SD) om statlig kostnadstäckning för vård till papperslösa

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår Helen Schoultz och Gabriel Kroon (båda SD) att hälso- och sjukvårdsdirektören hemställer socialdepartement, eller annat relevant departement om fullständig kostnadsersättning för Region Stockholms vård till papperslösa.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
SKL Hemställan fördelning av statsbidrag för papperslösa
Skrivelse från Helen Schoultz och Gabriel Kroon (båda SD)

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Skrivelsen anses besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Den 1 juli 2013 trädde lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd i kraft. Lagen innebär att personer som vistas i Sverige utan tillstånd ska erbjudas samma hälso- och sjukvård som asylsökande. Landsting och regioner fick det finansiella ansvaret för hälso- och sjukvården för personer som vistas i Sverige utan tillstånd (papperslösa).

För detta har landsting och regioner sammantaget fått ett tillskott på 300 miljoner kronor via de generella statsbidragen. Bidraget fördelas per invånare vilket innebär att Region Stockholm hittills erhållit cirka 66

miljoner kronor per år. De faktiska kostnaderna uppgick 2018 till 153 miljoner kronor och prognosen för 2019 är att kostnaderna kommer att bli högre än 2018.

Övervägande
Förvaltningen delar skrivelsens synpunkt att landsting och regioner bör erhålla full kostnadstäckning i enlighet med finansieringsprincipen för det utökade åtagande som den aktuella lagstiftningen innebär. Förvaltningen har påtalat underfinansieringen för Sveriges kommuner och landsting (SKL) som har i sin roll att föra medlemmarnas talan gentemot staten.

SKL har i februari 2018 i en skrivelse till Socialdepartementet framfört dels att staten bör stå för de kostnader som uppkommer och dels att en annan fördelningsnyckel för statsbidraget bör användas som bättre motsvarar landstingens faktiska kostnader. De faktiska kostnaderna för hälso- och sjukvården för personer papperslösa uppstår till övervägande del i storstadsregionerna. Skrivelsen bifogas detta tjänsteutlåtande.

Socialdepartementet har enligt uppgift från SKL i oktober 2019 ännu inte besvarat skrivelsen.

Björn Eriksson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Margareta Tufvesson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Björn Eriksson, 2019-11-29

Vård och omsorg
Olle Olsson
Ekonomi och Styrning
Jonas Eriksson

Socialdepartementet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Fördelningen av statsbidrag avseende hälso- och sjukvård för papperslösa

Den 1 juli 2013 trädde Lag (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd ikraft. Lagen innebär att personer som vistas i Sverige utan tillstånd ska erbjudas samma hälso- och sjukvård som asylsökande. Landsting och regioner fick det finansiella ansvaret för hälso- och sjukvården för personer som vistas i Sverige utan tillstånd (papperslösa).

För detta fick man ett tillskott på 300 miljoner kronor till de generella statsbidragen. Bidraget fördelas per invånare. Det brukliga är att skillnader i behov mm regleras i den statliga kostnadsutjämningen. Det finns dock ingen sådan modell för hälso- och sjukvård till papperslösa i den nuvarande utjämningen. Alltså förutsätts behoven vara jämt fördelade över landet.

SKL varnade redan i sitt remissvar över Ds 2012:36 (Hälso- och sjukvård till personer som vistas i Sverige utan tillstånd) för att kostnaderna inte skulle bli jämnt fördelade och förordade istället en modell där staten istället lämnar ersättning till berört vårdlandsting i varje enskilt vårdärende enligt reglerna i riksavtalet för utomlänsvård.

SKL:s årliga rapport Hälso- och sjukvård åt asylsökande under år 2016 (se bilaga 2) visar också att kostnaderna i storstadsregionerna för vården av papperslösa är oproportionerligt stora.

Denna bild bekräftades också i Statskontorets utredning Vård till papperslösa. I rapporten föreslås bland annat att regeringen bör ändra den metod som används för att kompensera landstingen för deras kostnader för att erbjuda vård till papperslösa så att statsbidraget fördelas på ett sätt som bättre motsvarar landstingens faktiska kostnader.

Eftersom behoven inte är jämt fördelade över landet bör en annan fördelningsmodell tas fram skyndsamt. Dessutom är vår bedömning att de totala behoven varierar kraftigt över tiden. Ett alternativ är istället att staten tar tillbaka ansvaret för finansieringen och att ersättningen istället utgår enligt riksavtal och regionprislistor. På så sätt ersätter man vård enligt de principer som tillämpas för alla invånare här i Sverige och man

slipper skapa en ny fördelningsmodell med alla dess tillhörande fel och brister. Dessutom är asyl- och flyktingmottagandet huvudsakligen ett statligt ansvar, vilket bland annat innebär att staten bör stå för de kostnader som uppkommer.

Sveriges Kommuner och Landsting

Hans Karlsson
Direktör
Avd för vård och omsorg

Annika Wallenskog
Direktör
Avd för ekonomi och styrning

SKRIVELSE
2019-09-26

Sverigedemokraterna

Skrivelse av Helen Schoultz och Gabriel Kroon SD om statlig kostnadstäckning för vård till papperslösa

Lagen om vård till papperslösa innebär att regionerna är skyldiga att erbjuda hälso- och sjukvård samt tandvård som inte kan anstå till individer som vistas i regionen illegalt, som över 18 år. Därtill ska papperslösa under 18 år erbjudas vård i samma omfattning som medborgare bosatta i regionen.

I sin tur ska Regionerna kompenseras av staten för sina kostnader, i synnerhet sett till vårdbesök av papperslösa. Detta då andelen papperslösa som påverkar regionernas ekonomi, härstammar från det statliga misslyckandet att aktivt söka upp och utvisa individer som inte har lagliga skäl att vistas i Sverige.

För Region Stockholm beräknas den icke- ersatta nettoförlusten uppgå till hela 90 miljoner kronor för 2019. För en treårsperiod uppgår förlusten till en närmare kvartsmiljard kronor.

Vård för PUT (papperslösa)

	År 2017	År 2018	År 2019
Intäkt från staten	66 mkr	66 mkr	66 mkr
Egen utgift	130 mkr	154 mkr	156 mkr
Nettoförlust	64 mkr	88 mkr	90 mkr

Det är orimligt att Region Stockholms lagliga invånare och skattebetalare ska ta en allt större ekonomisk kostnad när staten sviker i uppföljning och utvisning. Samtidigt som generella besparingar nu måste göras inom regionernas verksamheter. Regeringen måste ta ett fulltäckande kostnadsansvar för Region Stockholms ökande kostnader.

Sverigedemokraterna föreslår Hälso- och sjukvårdsnämnden besluta:

att Hälso- och sjukvårdsdirektören hemställer socialdepartement, eller annat relevant departement om fullständig kostnadsersättning för Region Stockholms vård till papperslösa.

Sverigedemokraterna